

A város újrafelosztása

1.

Íre szaladt a hajléktalanok között, hogy van egy bolond ember, aki kenyeret és bort osztogat, és cserébe nem kér mást, csak azt, hogy meghallgassák. A dolog úgy kezdődött, hogy egyik erdei sétája alkalmával, amikor már visszafele tartott a Testvérhegy felől, Teőke Gábor egy szerelmespárba botlott. Az erdei út közepén álltak egymást szorosan átölelve, a szemük csukva, a nő feje a fiatalember vállán nyugodott, s úgy ringatták egymást, mintha csak kisgyermeket tartottak volna a karjaik között. Láta a mosolyt az ajkukon, s látta azt is, hogy a nő idősebb a párjánál. A fiú nem lehetett több 18–19 évesnél. Már azt hitte, sikerült észrevétlenül elhaladnia mellettük, ám ekkor a párociska szétrebbent. A nő a ruháját igazgatta, míg a fiú úgy bámult rá, mint aki álmából ébred.

– Bocsánatot kérünk...

A férfi megtorpant, aztán visszafordult a hangra, melyből egészen különös derű áradt.

– Bocsánat! – mondta mégegyszer a nő egyre mosolyogva – Csak arról van szó, hogy nagyon szeretjük egymást.

– Igen – szólalt meg ekkor a fiú is –, nagyon szeretjük egymást!

Már egészen biztos volt abban, hogy hajléktalanokkal van dolga.

– Én kérek elnézést! – mondta. Indult volna tovább, de a nő hangja megállította.

– Ugye maga tanárember... – mondta mosolyogva, és válaszra sem várva folytatta – Azt mondja meg, hogy összeillünk-e? Azt mondja meg nekünk, hogy összeillünk-e mi, így ketten?

Utolsó szavainál egyik kezét a fiú tenyerébe csúsztatta, a másikkal pedig – mintha csak fénykép készülne róluk – végigsimított a haján. Vele mosolygott a fiú is. Ott állt velük szemben, s ha kettőt lép, akár meg is érinthette volna őket. A keskeny út fölött, melynek földje itt-ott még nedves volt a hajnali zápor után, összeölelkeztek a májusi lombok, s köztük alig talált magának utat a délutáni napfény. A nehéz, párás levegőben orgonaillat és az erdő aljnövényzetének erős, vad szaga keveredett. A nő vékony volt, de nagyon formás, az arca ovális, a szeme zöldesszürke, finom metszésű orra körül szeplők, rövid, barna, előrefésült haja csak kis részét hagyta szabadon a homlokának. A vállán kopott vászonszatyor lógott. Mindketten jobb fajta, de már elnyűtt sportcipőt viseltek, és egyforma volt a nadrágjuk meg a csuklyás, cipzárás dzsekijük is. Madárdaltól volt hangos az erdő, és ahogy nézte őket, érezte, mint költözik át belé is a boldogság, ami az előtte álló emberpárból áradt.

– Nem akar válaszolni? – szólalt meg ismét a nő, majd kissé elbizonytalanodva hozzátette – Nem kell válaszolnia, ha nem akar...

Összerezzen a hangra – hiszen már másodszer felejtette rajtuk a tekintetét –, de aztán elmosolyodott.

– Maguk gyönyörűek! – mondta – Gyönyörű pár!

Csontika elpirult.

– Őszintén mondja?

– Világ életemben őszinte voltam.

– Mi is – mondta a fiú –, mi is mindig őszinték vagyunk!

Látta benne a végtelen jámborságot, és tudta azt is, hogy a nő elkapta azt a gyors pillantását, amit a fiúra vetett. Váltottak még néhány mondatot, s egyszer csak azon kapták magukat, hogy már együtt haladnak tovább az agyagos, itt-ott gyökerek szabdalta úton. Az erdő – mintha maga is lélegezne – hol megsűrűsödött, hol pedig ritkább lett körülöttük. Az élet nagy dolgairól beszélgettek, aztán egyszer csak Csontika témát váltott, s a Fizikusról, Kobráról, Petőfiről meg a többiekéről kezdett beszélni.

– Szeretném, ha velük is megosztaná a tudását! – mondta végül.

Ekkor már aszfalton tapodott a lábuk, s ha a fák még nem is maradtak el teljesen, itt-ott, jobbról is meg balról is föl-föl tünedezett egy-egy pompás villa.

– Amit én tudok, azt tudják maguk is...

Csontika hirtelen megállt, és dühösen és egyben feddően nézett rá.

– Pontosan tudja, hogy mire gondolok – mondta, és toppantott is hozzá, míg a mutatóját úgy emelte maga elé, mint aki éppen nagy igazságot tesz. – Pontosan tudja!

A férfi vonásai megkomolyodtak. A nő arcát fürkészte, a tekintetében kutatott.

– Rendben van! – mondta végül.

A nő tágra nyílt szemibe visszaköltözött a derű, ajkaira a mosoly, s utoljára a magasban felejtett kezét is visszajettette a combja mellé. Elnevette magát.

– Akkor... ezt megbeszéltük!

Ahogy haladtak tovább, az egyik kert mélyéből nagyfejű, hatalmas testű kutya rontott elő. Hörgött és ugatott, mellső lábait a kerítésnek vetette. Az inai reszkettek, a pófájából vad nyál csordult. Csontika a férfiba kapaszkodott, aztán milyen gyorsan megragadta a karját, olyan hamar el is engedte.

– Bocsásson meg! – mondta. – Ez a dög mindig kiszúr engem!

– Mindig halálra rémiszt minket – mondta a fiú.

A buszvégállomásig kísérték. Megállapodtak, hogy ott találkoznak majd a megbeszélt időben.

2.

Amikor két nap múlva találkoztak, Csontika csupa mosoly volt.

– Tudtam, hogy eljön! – mondta, majd csípőre vágta a kezét – Mit szól a sapkámhoz? A fejét kissé elfordította, s úgy nézett vissza a férfira a fekete baseballsapkája alól. Teőke Gábor elmosolyodott.

– Jól áll magának!....

A fiúnak, aki közvetlenül a nő mellett állt, fülig szaladt a szája.

– Én vettem neki! – mondta.

Csontika az ellenzőjénél megcsipentve igazított egyet a sapkán, aztán olyan mozdulattal nyújtotta a kezét, hogy azt egy dáma is megirigyelhette volna.

– Esze Lilla vagyok! – mondta.

– Teőke Gábor – mondta a férfi.

A fiút Suba Zoltánnak hívták. Az ő keze nyirkos és nehéz volt. Már csak hárman álltak a megállóban. Lentről, a város felől vékonyka harangszó hallatszott. Dél volt.

– Mit cipel abban az irdatlan szatyorban? – mutatott Csontika a férfi lábánál pihenő műanyag szatyorra.

Teőke Gábor elmosolyodott.

– Kenyér és bor van benne – felelte. Csontika tekintete egy pillanatra megfelfhősödött.

– Nem kellett volna...! – mondta olyan halkán mintha csak magának mondaná. Jó húsz pernyi gyaloglás után – a szatyrot a fiú vitte – értek a kis tisztásra, amit Csontika nevetve csak Olümposznak mondott. Eleinte az aszfaltozott úton haladtak, ami az erdő széle előtt nem sokkal elfogyott a talpuk alól. Hamarosan lombernyő borult fölējük. Itt ott pókháló csillant az ágak között. Egy alig észrevehető ösvényre tértek, mely meredeken tartott a gerincnek. Kis idő múltán a férfi homloka verejtékezni kezdett. Nehezen szedte a levegőt, s már éppen azon volt, hogy megkéri Csontikát, hogy tartsanak egy kis pihenőt, amikor hangos szó ütötte meg a fülüket. A nő megtorpant.

– Ez Kobra meg a Báró! – mondta.

– Mindig veszekszenek... – tette hozzá a fiú.

Amikor a két férfi megpillantotta őket, mindketten elhallgattak. Aztán az egyikük gyors léptekkel felējük indult, míg a másik hátat fordított, és leült a földre.

– Én vagyok a Kobra!

Teőke Gábor elmosolyodott. Az előtte álló férfi egészen közel tolta az arcát az övéhez, s eközben a nyakizmait oly módon feszítette meg, hogy az erekkel, inakkal tarkított bőrlebeny szinte szabályos háromszöget formált.

– Nem félsz?

– Állítsd le magad! – mondta Csontika.

– Nincs mitől tartanod! – vette barátságosra a hangot Kobra, majd mintegy a méltóságát védendő, mégegyszer bemutatta a tudományát. – A Főnök mondta, hogy jössz...!

– Pofa be! – mondta Csontika.

A tisztás kicsinyke volt, és olyan kerek, mint egy mesebeli tó. A túloldalon egy bogrács mellett két férfi nevetgélt, mások a fűben ültek, hevertek. Egyikük a lábujja körmét vágta. A tisztás közepén kicsiny, kopott, ikszlábú tábori asztalka állt, rajta vízzel telt kancsó, a kancsó mellett pohár.

Csontika a gazdaasszony tekintetével pillantott körbe, majd a vendég felé fordult.

– Isten hozta! – mondta.

Az egyik férfi, aki eddig a hátát egy fatörzsnek vetve üldögélt, most talpra szökkent, és egészen különös léptekkel indult felējük. A talpait úgy emelgette, mintha tojáson járna, s mielőtt leengedte volna őket a földre, alaposan megnézte, hogy hova is lép velük. Amíg odaért hozzájuk, Csontika elmondta, hogy Settenkedő azért jár ilyen furcsán, mert fél, hogy bármikor beszakadhat alatta a föld.

– Mindjárt kész a gulyás! – mondta Settenkedő, amikor már ott állt előttük. – Tele van hússal!

Az arca borostás volt, a szeme kék, de szinte ijesztően világoskék, a szembogara csak tűszúrásnyi.

– Mondd el a Tanár úrnak, hogy miért jársz ilyen hülyén! – mondta Csontika, majd rögtön igazított is a szaván. – Mondd el szépen, hogy miért jársz ilyen *furcsán!*

Teőke Gábor elmosolyodott a „tanár” tituluson.

– Azért, mert bármikor beszakadhat alattunk a föld! – nézett a vendég szemébe Settenkedő, s maga elé emelte az egyik öklét – Úgy képzelje el, hogy ha az öklöm a földgolyóbis, akkor a bőrrömnél is sokkal, de sokkalta vékonyabb, elmondhatatlanul vékonyabb az a szilárd kéreg, amin élünk. Alatta pedig irtózatos tűz tombol, örvénylik. A vasat is pillanatok alatt elpárologtatja!

– De a lelkünkön nem fog! – mondta Csontika.

Aztán már ott álltak Báró mellett, aki a fűben ült, s ahogy megérezte a jelenlétüket, még inkább a hátát mutatta nekik. Settenkedő előrehajolt, és megrázta a férfi vállát.

– Hallod, haver...? Viselkedj!

Báró összerándult az érintésre. Előbb a fejét emelte meg, aztán kellenlenül föltápaszkodott, s kerülve mindegyikük pillantását, kezét fogott Teőke Gáborral.

Csontika sorban mindenkit bemutatott vendégének. Utoljára egy fiatalemberhez vezette. A fiatalember kopott farmernadrágban, patyolatfehér, könyékig feltúrt ujjú ingben állt előttük, a vállán amolyan garabonciás tarisznya lógott.

– Ő Petőfi! – mondta Csontika.

A fiatalember szólanul nyújtotta a kezét. Továbbra is mozdulatlanul állt, s szemmel láthatóan nem érdekelte, hogy az idegen végigpásztazza a tekintetével.

– Nagyon ritkán halljuk a hangját... – törte meg a csendet Csontika –, de attól még szeretjük!

– Szereti a radai rosseb! – rikkantotta el magát Dömper, aki tőlük néhány méternyire ült a fűben, és bicskájával a nagylábujja körmét vágta. – Kamu az egész!

Még folytatta volna, de a nő szikrázó tekintete elhallgattatta, így hát hatalmas öklével belevágott a levegőbe, valamit még morgott a szakállába, aztán visszahajolt a lába fölé.

– Mindig ír... – mondta Suba Zoltán. – Van egy nagy füzete a tarisznyájában, és abba ír. De még senkinek sem mutatta meg a verseit.

– Azt mondja – vette át a szót Csontika –, hogy még nem érkezett el az ideje...

– Nem is fog! – szólalt meg ismét Dömper, de a nő most ügyet sem vetett rá, mint ahogy szó nélkül hagyta azt is, hogy a bogrács mellett álló férfiak egyike hangosan fölnevetett. Karon fogta Teőke Gábort, és a tisztás közepén álló asztalkához vezette. Vízet töltött a pohárba, aztán visszament a többiekhez, és a lábait oldalt maga alá húzva ő is leült a fűbe.

A szürke ég alatt a levegő párás volt, valahol nem messze harkály kopácsolt. Ahogy ott állt az asztalka mellett, ahogy magán érezte a többiek tekintetét, egy pillanatra – anélkül, hogy azt bárki észrevette volna – megszédült. Az öregasszonyra gondolt, akit az előző napon látogatott meg a kórházban, s akiből mindenhol csövek lógtak ki; hörgöve, sípolva szedte a levegőt, az itt-ott véres lepedő félig lecsúszott róla. Amikor észrevette, hogy ott áll az ágya mellett, a szemei tágra pattantak, s egy pillanatra a zihálása is abbamaradt. Aztán egyetlen mozdulattal, amihez nem tudni honnan vette az erőt, fölült az ágyban, kitépte a szájából a csövet, és átkozódni kezdett. Csapzott, hófehér haja elállt a koponyájától, s ahogy ült, már semmi sem takarta súlyos melleit. „Mi ez?! – ordította. – Mi folyik itt?!” Szidta az ápolókat, a takarítókat, aztán az öklét rázva

szidta a politikusokat, a kufárokat. Ordenaré szavak hagyták el a száját, aztán egyszerre elhallgatott, látogatója tekintetét kereste, majd visszahanyatlott a párnájára.

– Kezdd a közepén, Főnök! – kiáltotta Feleskirály, aki a többiektől kicsit távolabb úgy guggolt a fűben, mintha a horgászbotját vigyázná. – Minél tovább vársz, annál rosszabb!

Dömper is abbahagyta már a körömvágást. A tarisznyás fiatalember mellén összefont karral továbbra is mozdulatlanul állt. A bogrács mellől nevetés hangzott.

Körbepillantott az embereken, és beszélni kezdett. Már nem látott arcokat, nem látta Csontika baseballsapkáját s alatta a mosolygó szempárt, nem a körben vigyázó fákat, sem az aprócska virágokkal tarkított füves részt, mely eleven szőnyegként nyújtózott közte és a többiek között. Arról beszélt, hogy mekkora bajban van az emberiség. Arról, hogy a rossz uralkodott el a világban, hogy nála van az összes pénz, s hogy az ördög már az iskola falain belül is szószéket követel magának. Hosszan beszélt a nemzetek és az államok kialakulásáról, s arról, hogy miként tör ezek létre a gonosz, hogy miként silányítja, rongálja a nyelvet, a tiszta gondolkodást, hogy miként zülleszt a családot, a nemzetet, hogy kiölje az emberekből a felelősségtudatot, a szolidaritásra való képességet.

– Ami pedig nálunk történt, az a világtörténelemben is párját ritkító gázság! – kiáltotta, majd érezve, hogy mennyire elragadta az indulat, visszafogta a hangját. Végigpillantott a társaságon. – Meglopták az emberek hitét! Gazdagok hoztak törvényt gazdagoknak. Ez a gazdagok rendszerváltása volt! Úgy lökték oda a népnek a szabadságot, hogy tudták, koldusok szabadsága az...

Szavai úgy visszhangzottak a fülében, mintha nem is a saját hangját hallotta volna. Ahogy elhallgatott, csönd telepedett a tisztásra. Komor tekintetek követték arcának, szempilláinak legkisebb rezdülését, s a mozdulatot, ahogy egy pillanatra lehajtott, majd ismét megemelte a fejét.

– A mezőgazdaságot, a feldolgozóipart tönkretették, eladták, hogy mások silány termékeivel tölthessék meg az idegen áruházak polcait. A gazdától, a paraszttól, aki még szereti a földjét, aki még művelni akarta, s tudta volna a földjét, minden lehetőséget megvontak azért, hogy ne lehessen versenytársa a dán, a holland, az osztrák gazdának. Cselédnek szánnak minket, a lányainkat cselédlánynak, idegen gazdagok pedikűrösének. Azt akarják, hogy a fiatalok adják fel, hogy hagyják el az országot. Azt akarják, hogy utáljuk meg a történelmünket, hogy utáljuk meg magunkat, hogy feledjük el Magyarországot! Ebek harmincadján az ország...

Lélegzetvételnyi szünetet tartott, de mielőtt folytathatta volna, Dömper váratlanul megszólalt.

– Én innen nem megyek sehova...

A biciskáját már eltette, s most tenyerét a csípője mellett letámasztva ült a fűben, a lábai hosszan előrenyújtva, csupasz lábujjai az égnek meredtek. Szavait hosszú csönd követte, aztán Nábob volt az első, aki nevetni kezdett. Előbb halkán, meg-megdöccenve, aztán – miközben a mutatóujját mint valami pálcát Dömperre irányította, s végig rajta is tartotta – egyre hangosabban. Sorban csatlakoztak hozzá a többiek. Feleskirály a földet csapkodta mindkét tenyerével, s úgy hajlongott előre s hátra ültében. Kobra a hasát fogta, Settenkedő szeméből könny csordult, s könnyben úsztak Csontika szemei is. Ketten hallgattak csupán. Pénzeszsák egy hosszú fűszálat billegtetett a fogai közt, míg Petőfi továbbra is mozdulatlanul állt a helyén.

Ivott néhány korty vizet, s ahogy a társaság megcsöndesedett, s ahogy ismét magán érezte Csontika biztató tekintetét, tovább beszélt. Közben kisütött a nap. SUGARAI SZINTE MERŐLEGEN SUHANTAK A FÖLDRE, ÉS ÉLES FÉNNYEL ÁRASZTOTTÁK EL A TISZTÁST.

Hirtelen szúrást érzett a szíve táján. Éppen az állam pótolhatatlan szerepéről beszélt, s arról, hogy a felelős kezekben levő állam a legszegényebbek egyetlen vagyona, amikor két férfi bukkant föl a tisztás szélén. Egyikükön hosszú, lábszárközépig érő ballonkabát volt, a fején öreg svájcisapka, a lábán fűző nélküli bakancs, a ballon alatt tréningnadrág és fekete pulóver, a kezében diplomatatáska. A másik férfi khakiszínű rövidnadrágot, fölötté szürke inget, gondosan megkötött bordó nyakkendőt és Esterházy-kockás zakót viselt, a lábán teniszcipő és szürke térdzokni volt. Egy darabig figyelmesen hallgatták a szónokot, aztán mintegy varázsütésre egyszerre mozdultak meg. Utazó Nagykövet Báráról mellé telepedett a fűbe, míg Fizikus Teőke Gábor felé vette az irányt. Ahogy odaért, megállt vele szemben, és erősen belenézett a szemébe.

– Namst vansten va ninsten?

Olyan közel volt az arca, hogy Teőke Gábor akaratlanul is hátrébb húzta a fejét. Nem értette az elhangzott szavakat. A többiek felé pillantott, de azok hallgattak. A napfényben megvillant Fizikus szemüvege, s ugyanabban a pillanatban – mintha az pisztolyosó volna – a férfi mellbe bökte Teőke Gábort a mutatóujjával.

– Namst vansten va ninsten?

– Nem értem – mondta Teőke Gábor, miközben a mellén változatlanul ott érezte Fizikus ujját. – Bocsásson meg, de nem értem, hogy mit mond!

– Ne féljen tőle! – kiáltotta Nábob. – Azt kérdi, hogy van Isten, vagy nincs Isten?!

– Mindig, mindenkitől csak ezt kérdezi... – erősítette meg Suba Zoltán. – Nem kell tőle félni!

Kobra imára kulcsolta a kezét. Előbb ájtatos képet vágott, aztán fölfújta a pofazacskóit, a nyakizmait megfeszítette, s így hajlongott ültében a többiek felé egészen addig, amíg Settenkedő tarkón nem legyintette.

– Namst vanisten vagy nincsstén? – ismételte meg kérdését Fizikus.

Teőke Gábor elmosolyodott. Mindkét tenyerét a nagydarab férfi vállára helyezte, s úgy nézett a szemébe. A sokdioptriás üveg mögött a szemgolyók formátlannak és ijesztően nagyoknak tűntek.

– Miért kérdezed azt, amire magad is tudod a választ...! – mondta emelt hangon. Fizikus ajkai elnyíltak, a szemei még nagyobbra nőttek a dioptriák mögött. Egy ideig föl s le járatta tekintetét a másik mosolygós arcán, aztán hirtelen megfordult. Apró, gyors léptekkel átvágott a tisztáson, és lehuppant Utazó Nagykövet mellé.

Változatlan erővel tűzött a nap, s Teőke Gábor úgy érezte, hogy jó lenne megpihenni. Arcok tűntek föl lehunytt szemhéja mögött, arcok a város forgatagából, emberek, mozdulatok. A pénztárcájukban kotorászó, patikák pultja előtt megszegyenülő nyugdíjasokra gondolt. A zsebkendője után nyúlt, s megtörölte a homlokát, majd a szemét is, mert egy veritékcsöpp pihent meg a pilláin. Összerezent, amikor Pénzeszsák hangját hallotta, s hirtelenjében azt sem tudta, hol van.

– Mi a francot játszod itt az eszed?!

A zsebkendőjét visszagyűrte a zsebébe, s csak ezután függesztette tekintetét a férfirra. Pénzeszsák már talpon volt, s magából kikelve rázza felé az öklét.

– Húzz el innen! – kiáltotta – Mi a francot keresel itt?!

– Csönd legyen! – kiáltotta Csontika, de a férfi ügyet sem vetett rá.
– Idejössz, pofázol, osztod nekünk az észet, aztán visszamégy a házacskádba. Visszamégy az asszonykádhoz, a nagyokos könyveidhez, nekünk meg télen lefagy a kezünk, és kilóg a seggünk a nadrágból!

Csontika is talpra szökkent. A sapkát lekapta a fejeről, és a tenyerébe gyúrte.

– Elég legyen! – kiáltotta. – Ő egy igaz ember!

Settenkedő, Báró meg a többiek egyszerre fordultak felé. Pénzeszsák döbbsenten bámult az egész testében remegő nőre, aztán elvgyorodott.

– Ez...? – intett a szótlanul álló férfi felé, majd maga elé köpött. – Nézzetek rá... Ez egy senki!

Csontika fölsikoltott, és megindult Pénzeszsák felé, de néhány lépés után megtorpant.

– Takarodj! – Már nem kiabált, de a szeme szikrázott – Takarodj innen!

– Megyek is! – kiáltotta Pénzeszsák. Végignézett a társain. – Ti pedig nyaljátok tovább a seggét ennek a szélhámosnak! – Megint köpött egyet, majd elhaladtában belerúgott Fizikus combjába, és az arcába kiáltott! – Mars vissza a Sárga Házbá!

Dömper fölemelkedett a helyéről, de Csontika a vállára tette a kezét. Fizikus kivételével valamennyien Pénzeszsákot nézték, aki fütörészve, zsebre vágott kézzel, a fejét fölcsapva lépkedett a tisztásba torkolló ösvény felé. Fizikus jobbra-balra pillogott, majd levette a szemüvegét, rálehelt előbb az egyik, aztán a másik lencsére, a zakója ujjával gondosan megtörölgette őket, s ahogy végzett a művelettel, a szemüveget visszaillesztette az ornyergére.

Amikor Pénzeszsák végleg eltűnt a fák között, s már az átkozódását sem lehetett hallani, Csontika a vendégéhez sietett, s hangosan, hogy mindenki jól hallja, elnézést kért tőle.

– Sokat beszéltem – mondta Teőke Gábor.

Csontika egy pillanatig a homlokát ráncolta.

– Úgy beszélt, ahogy kellett! – mondta. Rögtön ezután a fejébe csapta a sapkáját, s odakiáltott a kedvesének. – Hozd a bort meg a kenyeret!

A fiú talpra szökkent, megragadta a műanyag szatyrot, s a következő pillanatban már ott állt előttük. A nő előbb a nagy, szőke kenyeret tette az asztalra, aztán a demizsont. Mozdulatai kimértek, szertartásosak voltak, s az arca oly komoly, mintha éveket öregeedett volna. A pohárból kiöntötte a vizet, s bort töltött a helyébe, mely vörös volt, mint a vér. Mindenki feszülten figyelt. Amikor mindent kedvére elrendezett, Csontika a többiek felé fordult.

– Álljatok föl...! – mondta, s hogy azok az első szavára nem mozdultak, ugyanazon az ünnepélyes hangon megismételte – Álljatok föl, s gyertek ide valamennyien!

A férfiak sorban föltápáskodtak. Egyedül Báró nem mozdult. Űlt tovább a helyén, s úgy morgott maga elé egészen addig, míg Dömper talpra nem rántotta. Settenkedő volt az első, aki Csontika intésére a maga különös lépteivel megindult az asztal felé. Őt Kobra és Feleskirály követte, s végül a mindenkit maga elé tessékélő Utazó Nagykövet zárta a sort. Amikor Settenkedő már ott állt az asztal előtt, Csontika Teőke Gáborra szegezte a tekintetét.

– Törje meg a kenyeret...! – mondta.

A férfi nem mozdult.

– Törje meg! – mondta a nő most egészen halkán.

Teőke Gábor továbbra sem mozdult. Az asztalon pihenő kenyérre rebbent a tekintete, mely ragyogott a napfényben. Hirtelen meghallotta az erdőben éneklő madarakat, s néhány pillanatra úgy érezte, hogy megáll körülötte az idő.

Dömper kihajolt a sorból, s úgy biztatta.

– Törje már meg, Mester! Mit kéreti magát?!

Az öblös hang hallatán Settenkedő – mint aki pontosan tudja, mi a dolga – előre nyújtotta a karjait, a két tenyeréből fészket formált, s úgy várakozott.

Teőke Gábor magához ölelte a kenyeret, tört belőle egy darabkát, és az előtte álló férfi tenyerébe helyezte. Settenkedő előbb Csontikára pislantott, aztán a kenyeret a szájába illesztette. A homloka alacsony volt, az arca borostás, sötét haja itt-ott már őszült.

– Adja oda neki a bort! – hallatszott Csontika hangja.

Teőke Gábor megfogta a borral teli poharat, és a férfi felé nyújtotta. Settenkedő apró kortyokkal ivott úgy, hogy közben a kisujját illedelmesen eltartotta a pohártól. Őt Kobra követte a sorban, s aztán valamennyien ettek a kenyérből, és ittak a borból.

Utolsóként Csontika lépett a férfi elé, s miután az üres poharat visszatette az asztalára, elmosolyodott.

– Köszönjük! – mondta.

A fejére igazította a sapkáját, és belekarolt a férfibá. „Jöjjön – mondta, – ez a lakoma a maga tiszteletére van!”

Teőke Gábor úgy lépkedett mellette, mintha nem is a saját lábán járna. Különös boldogság volt benne, s ezt a boldogságot érezte akkor is, amikor ölében a horpadt csajkával már ott ült fák árnyékában a többiek között. A hátát egy fa törzsének vetette, s úgy evett szótlanul, mint többiek. A kanalak zörgése, koppanása hallatszott csupán, meg a madarak muzsikája.

Amikor végeztek az evéssel, Csontika arra kérte, hogy még egy dologban legyen a segítségükre. „Fölmegyünk a sziklához... – mondta. – Ne féljen, nincs messze!”

Míg a többiek szedelőzködtek, Utazó Nagykövet lépett oda Teőke Gáborhoz. Beleköhintett a tenyerébe, s csak azután szólalt meg.

– Zavarhatom egy pillanatra?

– Parancsoljon!

Ekkor már ott állt mellettük Fizikus is.

– Ugyebár, ott lesz a fogadáson...?

Félszemmel mindenki őket figyelte, néhányan vigyorogtak.

– Ott leszek...

– Nagyon helyes! – biccentett Utazó Nagykövet. – Korunk legfontosabb kérdései várnak megvitatásra!

Ekkor Csontika hangja hallatszott, és a társaság megindult fölfelé a fák között. Teőke Gábor a sor közepén haladt. Előtte Settenkedő lépkedett, s ezért néha meg kellett állnia, hogy kivárja, amíg a másik eldönti, hogy végül is hova teszi le a lábát. Az erdő egyre sötétebb lett körülöttük, de aztán hirtelen végeszakadt a meredeknek, s fölöttük újra ott ragyogott az égbolt. Egy napszitta, lapos sziklán álltak, mely mintegy hét-nyolc méter hosszan és mintegy öt méter szélességben lógott ki a hegy oldalából. Mögöttük, egészen a gerincig, s kétoldalt is sűrű volt az erdő, de ha előre néztek, a lombok fölött ráláttak a városra. Csontika Teőke Gáborhoz fordult.

– Ez itt mind a miénk! – mondta mosolyogva, olyan mozdulatot téve a karjaival, mintha egy hatalmas ablak két szárnyát tárná szélesre. Olyan közel állt a szikla pereméhez, hogy a férfi attól félt, hogy bármelyik pillanatban a mélybe zuhanhat. Szemközt, az erős napfényben jól látszott az Árpád-híd túlsó végében álló két irodaház, valamivel távolabb a Rendőrpalota, aztán messzebb, de szinte valószínűtlenül éles kontúrokkal a Stadion, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem toronyépülete, jobbra pedig a Bazilika és a Parlament.

– Most szépen fölosztja köztünk a várost... Szépen és igazságosan, hogy ne legyen vita! – mondta.

– Megajándékozuk egymást... – magyarázta Settenkedő, aki a legközelebb állt hozzájuk.

Teőke Gábor körbepillantott a társaságon. Komoly, szigorú tekintetekkel találkozott. Hirtelen a nő ujjait érezte a vállán.

– Megteszi?

– Örömmel – mondta.

Ott feküdt előtte a város, mely erről a helyről, ahogy végigpásztázta a tekintetével, egyszerre tűnt ismerősnek és ugyanakkor nagyon idegennek. Könnyű szellő simított végig az arcán, a tüdeje megtelt a fényes levegővel. Úgy érezte, hogy mindaz, ami történik, már megtörtént vele. Halk köhíntést hallott a háta mögül, és ismerős volt a hang is.

– Ha megengedi, uram...!

Ahogy megfordult, Utazó Nagykövetet látta előlépni a többiek közül. A táská most is ott lógott a térdé magasságában, míg a másik, szabadon maradt kezét bocsánatkérőleg emelte maga elé.

– Fölhívom a figyelmét, uram, ha megengedi, hogy egyszemélyi döntését a vonatkozó...

Nábob megpróbálta belefojtani a szót, de a nő intésére elhallgatott, úgyhogy Utazó Nagykövet befejezhette a mondatot.

– ...döntését a vonatkozó á per bé, per cé 10. 22 értelmében a legnagyobb felelősséggel kell meghoznia, mert az természetéből következően egyszeri és megismételhetetlen, amire nincs befolyással a nemzetközi sajtó tisztelt képviselőinek jelenléte sem! Végül köszönjük megértő támogatását!

Csontika a legnagyobb türelemmel hallgatta végig Utazó Nagykövet szavait, aztán a város felé intett, s úgy biztatta vendégét, hogy lásson munkához.

Teőke Gábor a legjobb lelkiismerete szerint végezte el a rá bízott feladatot. Egyedül Báró volt az, aki elégedetlen volt. Azt kifogásolta, hogy a Parlament már megint Csontikának jutott, ám ő is abba hagyta a morgást, amikor Dömper kedélyesen hátbavágta, és azt mondta neki, hogy annak bizony úgy kell lennie!

A társaság még szellőzködött egy darabig a sziklán. Megbámultak egy hatalmas repülőgépet, ami valószínűtlenül alacsonyan és irtózatos robajjal húzott el a fejük fölött, s tartott Ferihegy felé, aztán Kobra hatalmas böffetésén derültek egy jót, mielőtt visszaindultak volna a tisztásra. Csontika úgy ügyeskedett, hogy ő, a kedvese meg a vendég maradjanak utoljára. Amikor már csak hárman álltak a sziklán, egészen közel lépett a férfihez.

– Gyermeket várok... – mondta.

Teőke Gábor szemei tágra nyíltak, s nagyot dobbant a szíve. A nő a keze után nyúlt.

– Azt akarom, hogy egészséges és boldog legyen!

Teőke Gábor hagyta, hogy a nő a hasára vonja és a két kezével betakarva hosszú másodpercekig ott tartsa a tenyerét. Aztán Csontika hosszat, mélyet sóhajtott.

– Boldog vagyok! – mondta.

Ragyogott a szeme.

– Nagyon boldogok vagyunk! – mondta a fiú.

3.

Az öregasszonyt már nem találta a kórteremben. A helyén egy fiatalember feküdt. Belőle is csövek lógtak ki. Az ágy fejénél, ölében egy négyéves forma kislánnyal egy fiatalasszony ült.

Ahogy meglátta a nő szemében a könnyeket, úgy döntött, hogy odamegy hozzájuk.

– Jó napot!

A fiatalasszony a szemét törölgette.

– Jó napot! – mondta, majd egy pillanatra elvette a zsebkendőt a szemétől. – Itt csak mi vagyunk egyedül...

– A férje?

A nő szífogott.

– Összeesett! – mondta – Egyik pillanatról a másikra...

A fiatalember harmincéves lehetett. Csupott szemmel feküdt, az arca sápadt volt, az egyik lábfeje kilógott a takaró alól. A kórterembe utat találó napsugár éppen a homlokán pihent meg.

Hosszan, szinte még a lélegzetét is visszafojtva nézte a sápadt arcot, az éppen csak résnyire nyílt, vékony ajkakat, a zárt, márványszerű nyugalomban pihenő szemhéjakat. Nem hallotta az asszony szífogását, a folyosóról beszűrődő kongó, kórházi zajokat, és nem tudta azt sem, hogy mennyi ideig állt az ágy mellett. Lassan megnyugodott. Megfordult, és rámosolygott az asszonyra.

– Nincs oka az aggodalomra! – mondta – A férje meggyógyul!

Az asszony elnémult. Csodálkozva nézett a férfira, aztán egyik pillanatról a másikra zokogni kezdett.

Különös ürességet érzett magában, gyöngeséget minden tagjában, de ezzel együtt hatalmas béke ereszkedett rá, mely vele volt akkor is, amikor a nap végeztével már hazafelé tartott.

A levegő langymeleg volt, a madarak már nyugovóra tértek a külvárosi kertekben, s ahogy bandukolt a járdán, amit úgy ismert, mint a tenyerét, egyszerre csak kigyulladtak a lámpák. Elhagyta a kis élelmiszerboltot, az aprócska játszótérrel a színiúton vesztett padokkal s az ütött-kopott mérleghintával, melynek egyik vége úgy meredt a készülődő estébe, mint egy elromlott óra mutatója. Lassan elmaradtak mögötte a házak s velük a fák is. A járda már elfogyott a talpa alól. Elhaladt a szemétdomb mellett, melyből rozsdás csövek és vasak álltak ki. Látta, hogy a vödört, melynek alján kevéske megkötött cement volt, valaki már elvitte. Egy darabig az elhagyott iparvágány mellett haladt, majd átvágott egy kopár területen. Itt az agyagos talaj nem tűrte meg a füvet, és erős olajszagot árasztott magából.

Hamarosan meglátta az autót. Amikor odaért, a műanyag szatyrot letette a földre. Benne ott volt az üres demizson. Csípőjét a motorháznak támasztva megpihent kicsit. Az autópálya sárgás fényeit látta a sötétség horizontján, aztán meghallotta a jellegzetes duruzsoló hangot is. Erős szomjúság tört rá. Behajolt a roncsba. A kibelezett műszerfal alatt ott állt a műanyag kanna. Hosszan, apró kortyokkal ivott, és érezte, mint hűsíti a szíve tájékát a víz.

Az autónak hiányzott a sofőrülés felőli ajtaja, de a többi megvolt, jól zárt, és épek voltak az ablakok is. A hiányzó ajtót vastag fólia helyettesítette, a földig lógott, s ha erős szél támadt, úgy dagadt és csapkodott, mint valami vitorla.

Mielőtt nyugovóra tért volna, elrágcsált egy darabka sajtot, és megevett egy almát. Aztán belebújt a tréningjébe. A nappali ruháját gondosan elsimította a vállán, majd a kampót a kocsi mennyezetébe akasztotta. A ruha ott lógott a két első ülés között. Magára húzta a pokrócot, és elfészkelődött a hátsó ülésen, melyen – ha fölhúzta a térdét – kényelmes fekvés esett.

Mint mindig, most is végiggondolta az eltelt napot. Pontosán, fillérre tudta azt is, hogy mennyi pénze van még a havi nyugdíjából. Aztán a feleségére gondolt, akit már jó tíz éve elveszített, meg a fiára, aki valahol Amerikában volt, de már évek óta nem adott hírt magáról. A kezeit összekulcsolta a mellén, és lehunyta a szemét. Ritkán telt el úgy nap, hogy ne gondolt volna a szüleire, akik ott haltak meg mellette a golyózáporban, amikor 1956. október 25-én a Kossuth téren elszabadult a pokol.

Jól emlékezett a lányra is, akibe egy pillantás alatt szerelmes lett ott a téren, és aki nek egyszerre csak vér szökkent elő a nyakából. A börtönben minden este az ő mosolyával aludt el.

Kinyújtotta az egyik lábát, és az autó ablakának támasztotta. Kis időre kinyitotta a szemét. Bár néhány csillag már a helyén volt, odakint és bent a roncsban is teljes volt a sötétség. Onnan, ahol feküdt, nem látszottak az autópálya fényei, és szinte tapintható volt a csend is. Lehunyta a szemét. Nagyon fáradtnak érezte magát. Aztán érdekes dolog történt. Teljes épségben és ragyogásban ott állt előtte a lány. Mosolygott, és bár a hangja nem hallatszott, egyre beszélt hozzá, ő pedig megindult felé. Ezen elcsodálkozott, hiszen nem mozdult a teste, nem mozdultak a lábai. „Mi a csuda ez? Hogyan lehetséges ez?” – kérdezte, mire a lány elhallgatott. Az arca komoly volt, ám a tekintete maga volt az élet és a bizonyosság.